

Plan de mellora Programa de ampliación

Ciencias Sociais 1

O caderno Ensinanza individualizada de Ciencias Sociais, para primeiro curso de Primaria, é unha obra colectiva concibida, deseñada e creada no Departamento de Edicións Educativas de Santillana Educación, S. L. / Edicións Obradoiro, S. L., dirixido por **Antonio Brandi Fernández** e **Ana María Guerra Cañizo**.

Na súa elaboración participou o seguinte equipo:

TEXTO E EDICIÓN

Vicente Camacho Díaz

ILUSTRACIÓN

Javier Hernández Herranz

Miguel Soto Sánchez

DIRECCIÓN DO PROXECTO

Maite López-Sáez Rodríguez-Piñero

A ensinanza individualizada

A ensinanza individualizada promove que cada alumno traballe na consecución dos obxectivos educativos a un ritmo acorde coas súas capacidades e destrezas. Para iso, é importante establecer un plan que os axude a superar as súas dificultades, así como a desenvolver e potenciar as súas habilidades.

A ensinanza individualizada require utilizar unha metodoloxía flexible e facer uso das técnicas e dos recursos que, en cada caso, se adapten mellor ás necesidades particulares dos alumnos, xa que o proceso de ensinanza se centra nas condicións concretas de aprendizaxe de cada un deles. Entre outras cousas, require dispoñer de materiais didácticos específicos que poidan ser utilizados en función das características dos alumnos e dos obxectivos de mellora que se formulan en cada caso.

Desde esta perspectiva, a **Biblioteca do profesorado** do proxecto **Saber Facer** ofrece unha serie de materiais destinados a facilitar esta tarefa. Entre eles están:

- A serie **Aprendizaxe eficaz**, que nos primeiros cursos de Primaria está destinada a traballar as habilidades básicas –atención, memoria e razoamento– e as dificultades de aprendizaxe, mentres que a partir do 4.º curso aborda o adestramento nas técnicas de estudo.
- O compendio de material denominado **Recursos complementarios**, que contén seccións variadas para cada unha das áreas do currículo, co fin de que o profesor seleccione en cada caso as fichas que considere convenientes.
- E, por último, este caderno de **Ensinanza individualizada**, que inclúe, para cada unidade didáctica do libro do alumno, dous apartados:

Un **Plan de mellora**, composto por fichas de traballo, destinado a aqueles alumnos que requiren un reforzo maior para afianzar os principais contidos da unidade e para desenvolver as competencias básicas.

Un **Programa de ampliación**, que se desenvolve tamén a través de fichas, cuxo obxectivo é que os alumnos afonden en determinados contidos, amplíen os seus coñecementos e poñan en xogo as competencias adquiridas.

Índice

PLAN DE MELLORA

Unidade 1

Empeza o colexio! 8

Unidade 2

A miña casa e a miña familia..... 9

Unidade 3

Celebramos festas..... 10

Unidade 4

Un paseo polo barrio 11

Unidade 5

Así é a miña localidade 12

Unidade 6

Imos de viaxe 13

Unidade 7

O aire e a auga 14

Unidade 8

Coñecemos a natureza..... 15

Unidade 9

A Terra, o noso planeta..... 16

PROGRAMA DE AMPLIACIÓN

Unidade 1 18

Unidade 2 19

Unidade 3 20

Unidade 4 21

Unidade 5 22

Unidade 6 23

Unidade 7 24

Unidade 8 25

Unidade 9 26

Lemos máis..... 27

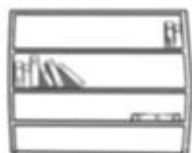
Solucionario 30

Plan
de mellora

Nome _____ Data _____

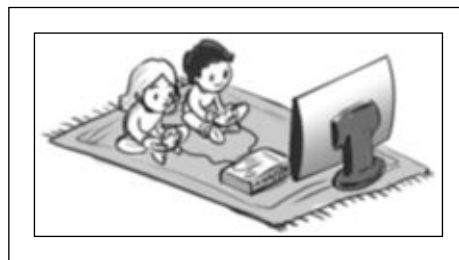
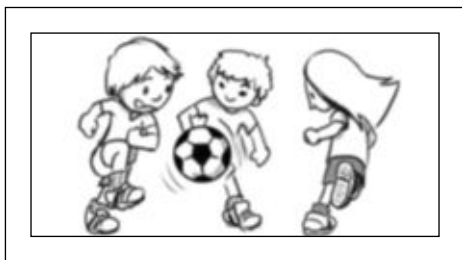
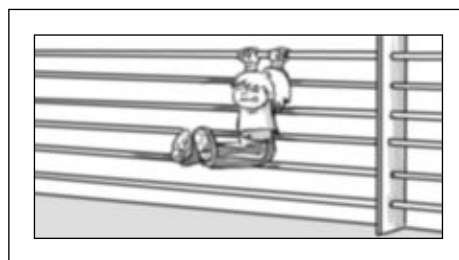
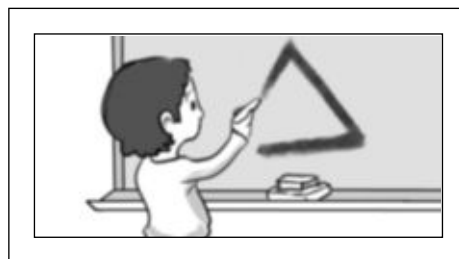
1 Pensa e une segundo corresponda.

2 Onde están? Observa e colorea os marcos das fotos.

 rubio no colexio

 verde na casa

Nome _____ Data _____

1 Fai parellas e rodéaaas da mesma cor.

papá

avó

irmán

tía

avoa

irmá

mamá

tío

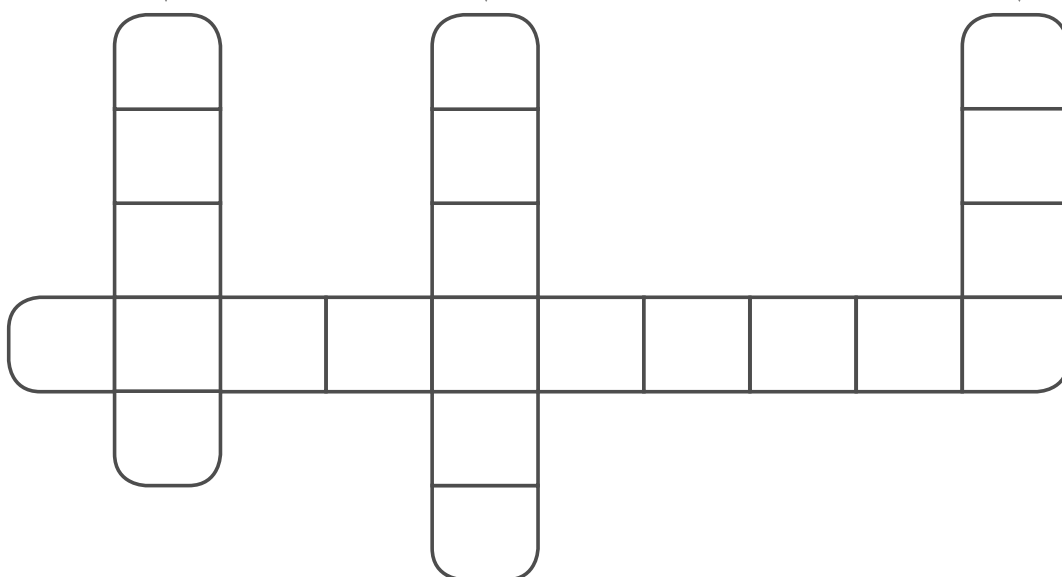
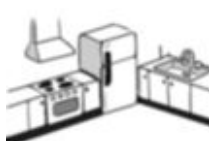
2 Completa o encrucillado.

cociña

salón

aseo

dormitorio

Nome _____ Data _____

1 Rodea os obxectos relacionados co Nadal.

2 Colorea os carteis das festas que celebras en familia.

O teu aniversario

O Nadal

O Día da Paz

O Entroido

Nome _____ Data _____

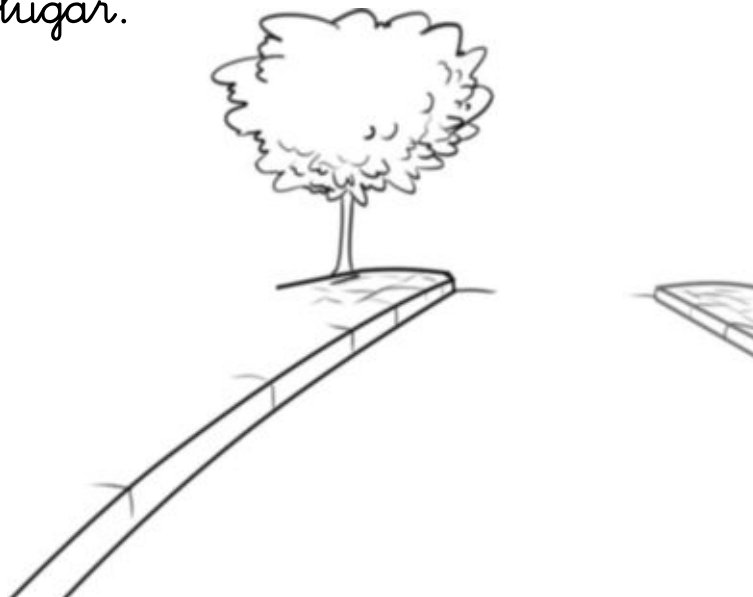
1 Pensa e debuxa no seu lugar.

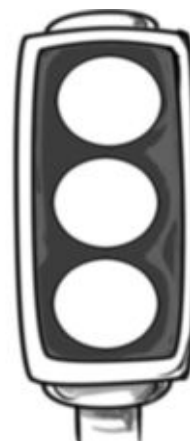
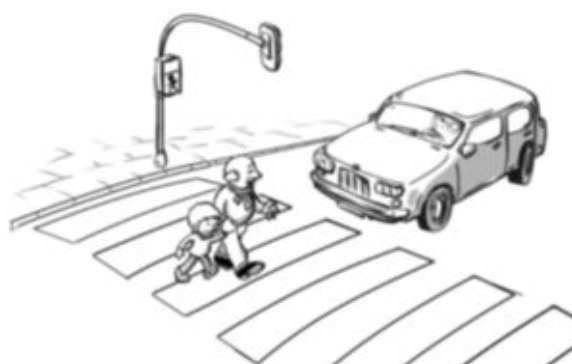
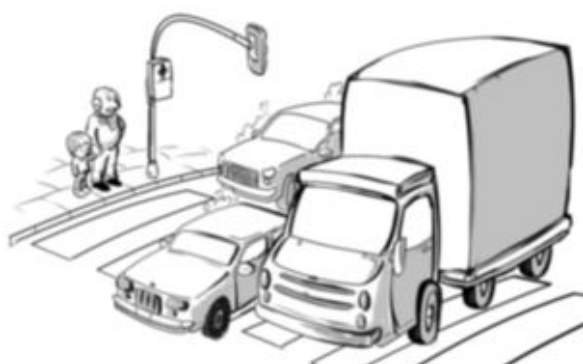
peón

vehículo

2 Observa e colorea os semáforos segundo corresponda.

Nome _____ Data _____

1 Observa a forma dos letreiros e escribe no seu lugar.

casas baixas

moitos habitantes

rúas largas

edificios altos

poucos habitantes

camiños

Nas aldeas hai _____

Teñen _____

e _____

Nas cidades hai _____

Teñen _____

e _____

► Agora, pensa e escribe máis ou menos en cada caso.

Nunha aldea hai _____ habitantes ca nunha cidade.

Nunha cidade hai _____ edificios ca nunha aldea.

Nome _____ Data _____

1 Por onde se desprazan? Escribe no seu lugar.

barca veleiro moto camión helicóptero

Polo aire

Polo mar

Pola terra

2 Que medios de comunicación utilizarías para comunicarte cun amigo? Rodéalos.

Nome _____ Data _____

1 Ordena e escribe.

das persoas,

son necesarios

A auga e o aire

e das plantas.

dos animais

para a vida

A auga

2 Observa e une.

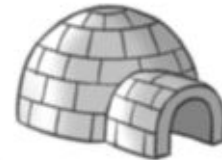
xeo

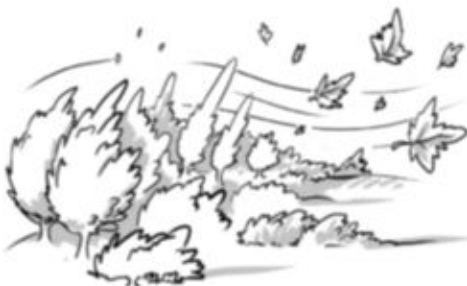
auga líquida

vapor

3 Que é o vento? Completa.

a auga

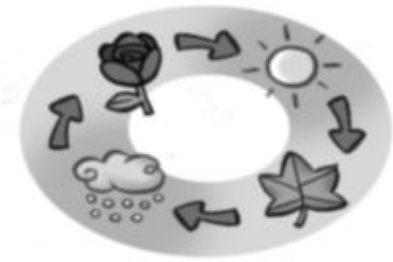
o aire

O vento é _____ en
movemento.

Nome _____ Data _____

1 Observa e escribe en orde as estacións do ano.

inverno verán outono primavera

primavera

2 Que tempo vai? Observa e completa.

caloroso chuvioso solleiro

sol pozas nubes

É un día _____ e

_____. No ces

vese o _____.

É un día _____.

No ces hai _____ e

No chan vense _____.

Nome _____ Data _____

1 Une.

- O sol ocúltase. •
- O sol sae. •
- É o atardecer. •
- É o amencer. •

2 Le e escribe en cada caso o nome do mes que corresponda.

ANO 2018																											
XANEIRO							FEBREIRO							MARZO							ABRIL						
L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D
1	2	3	4	5	6	7				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11							1
8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	2	3	4	5	6	7	8
15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	9	10	11	12	13	14	15
22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	16	17	18	19	20	21	22	
29	30	31	26	27	28	23	24	25	26	27	28	29	30	31	23	24	25	26	27	28	29						
MAIO							XUÑO							XULLO							AGOSTO						
L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D
	1	2	3	4	5	6				1	2	3	2	3	4	5	6	7	8				1	2	3	4	5
7	8	9	10	11	12	13	4	5	6	7	8	9	10	9	10	11	12	13	14	15	6	7	8	9	10	11	12
14	15	16	17	18	19	20	11	12	13	14	15	16	17	16	17	18	19	20	21	22	13	14	15	16	17	18	19
21	22	23	24	25	26	27	18	19	20	21	22	23	24	23	24	25	26	27	28	29	20	21	22	23	24	25	26
28	29	30	31	25	26	27	28	29	30	23	24	25	26	27	28	29	27	28	29	30	31						
SETEMBRO							OUTUBRO							NOVEMBRO							DECEMBRO						
L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D
					1	2	1	2	3	4	5	6	7				1	2	3	4						1	2
3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25	17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30	29	30	31	26	27	28	29	30	24	25	26	27	28	29	30						

Eu comezo o ano.

Comezo por m e non son maio.

Vou despois de agosto.

Comezo por x e teño 30 días.

O máis curto son eu.

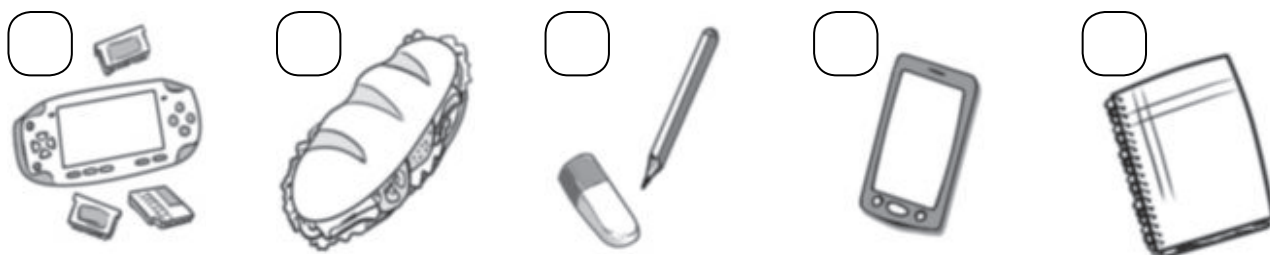
Teño 31 días e son o último do ano.

Programa
de ampliación

Nome _____ Data _____

1 Que levas na túa mochila cando vas á escola? Marca.

2 Que fixo hoxe Xoán na escola? Observa e debuxa no plano o camiño que seguiu.

Nome _____ Data _____

1 Observa e completa.

Luís

Manuel

Adela

Xoana

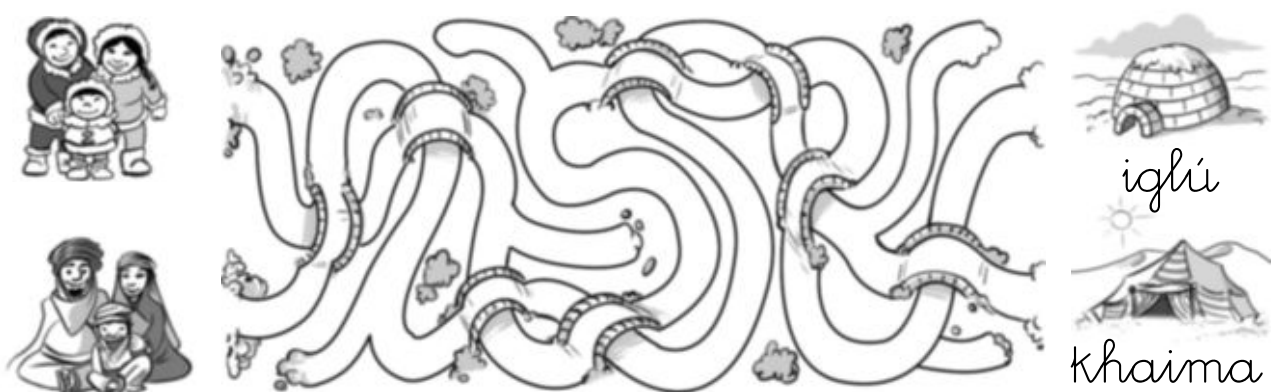

Lucía é filla de _____.

Luis é fillo de _____ e de _____.

Manuel e Adela son o papá e a mamá de _____ e de _____.

2 Colorea cada camiño cunha cor diferente e pescuda onde vive cada familia.

Nome _____ Data _____

1 Que festas se celebran no Nadal? Observa e completa.

Noiteboa

Noitevella

Día de Reis

2 Que festa celebra cada neno? Observa e une.

Entroido

Nadal

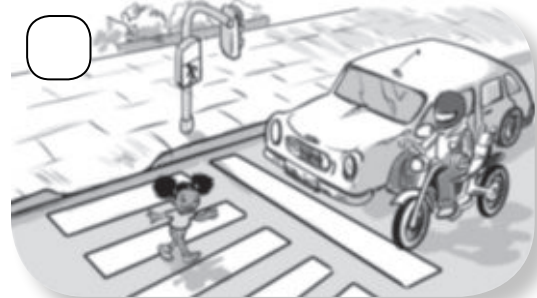
Semana Santa

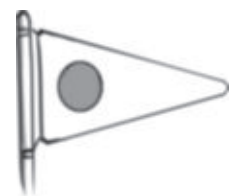
Aniversario

Nome _____ Data _____

1 Como debes comportarte cando andas pola rúa? Marca.

2 Colorea os sinais que teñen que ver co tráfico.

3 Escribe o nome da rúa onde está a túa escola.

Nome _____ Data _____

- 1** Pensa na túa localidade e colorea en cada caso o que corresponda. Despois, completa o cartel.

A localidade en que vivo ten

moitos poucos habitantes.

A xente vive en casas baixas edificios.

Ten camiños rúas largas.

aldea

cidade

Benvido á miña _____ !

- 2** Rodea as persoas que, co seu traballo, axudan ao coidado dunha localidade.

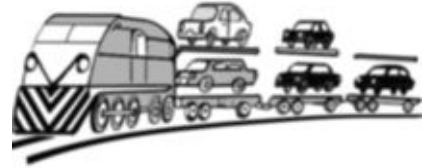

Nome _____ Data _____

1 Por onde circulan estes transportes? Pensa e une.

vía férrea

estrada

2 Que transportes modernos relacionarías con estes vehículos? Debúscalos.

3 Como clasificamos os medios de comunicación? Une.

Medios sociais
ou colectivos

Comunícanos
con outra persoa.

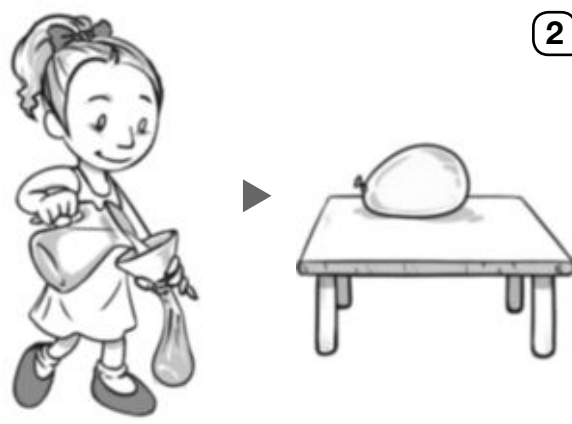
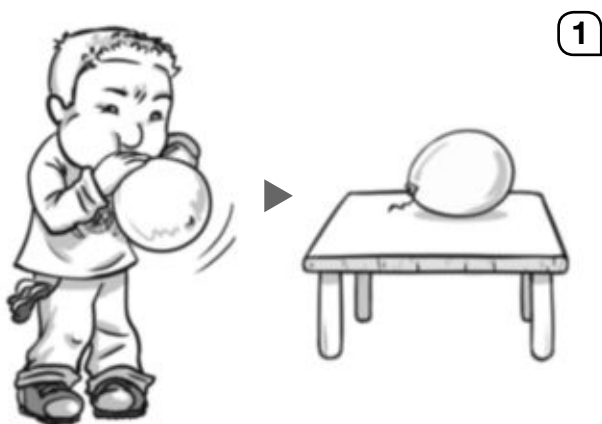

Medios
individuais

Informan a moitas
persoas.

Nome _____ Data _____

1 Observa e contesta.

• De que está cheo o globo da viñeta 1?

• De que está cheo o globo da viñeta 2?

• Cal dos dous globos pesa máis? Por que?

2 Pensa e contesta.

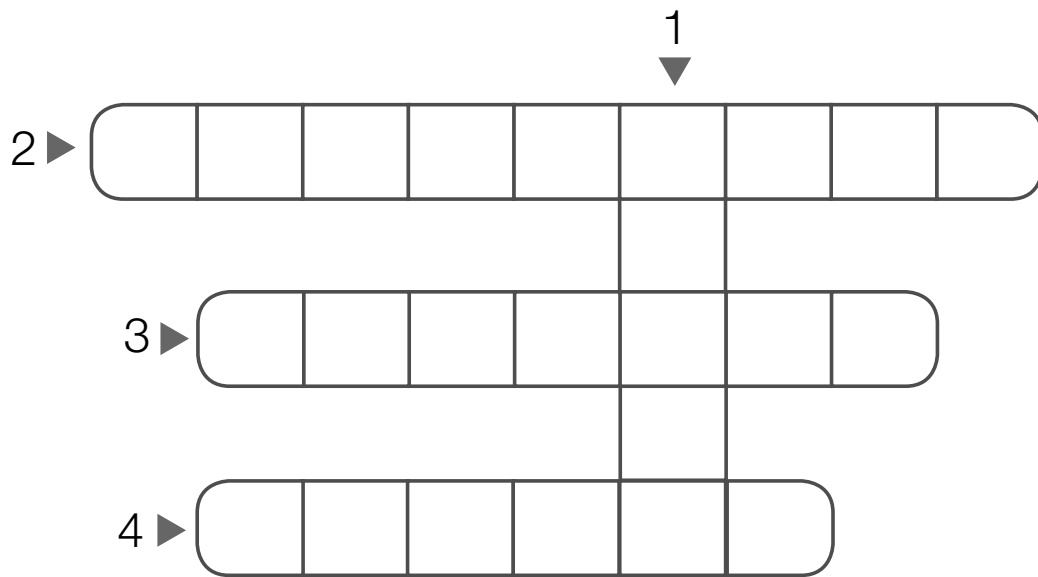
• Que podes facer para aforrar auga?

• Que podes facer para manter o aire limpo?

Nome _____ Data _____

1 Que estación do ano é? Le e escribe o seu nome onde corresponda.

- 1. Vai moita calor.
- 2. O campo échese de flores.
- 3. Adoita nevar.
- 4. As follas das árbores caen.

2 Que actividades realizas nesta época do ano? Escribe.

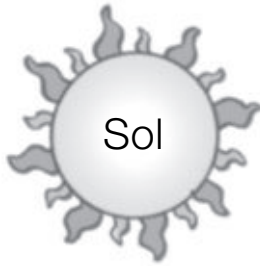
No verán

No inverno

3 Explica como é a paisaxe do lugar en que vives.

Nome _____ Data _____

1 Le e colorea cada lapis da cor que corresponda.

 amarelo

 azul

 vermello

 Ten forma de **C**, cando está en cuarto minguante.

 O home chegou ata ela nunha nave espacial.

 Cada vez que sae e se agocha, contamos un día.

 É unha estrela.

 As súas zonas máis frías son os Polos.

 Ten vida animal e vexetal.

 Chámaselle Planeta Azul porque, a maior parte, está cuberta de auga.

 Proporciona luz e calor.

2 Pensa e numera para ordenar as fases da Lúa.

Nome _____ Data _____

A historia dos trens

Os primeiros trens eran tirados por cabalos. Os vagóns eran de madeira e movíanse sobre uns carrís.

Tempo despois fabricáronse locomotoras de vapor.

O vapor movía o mecanismo que facía xirar as rodas da máquina.

Anos máis tarde construíronse trens que funcionaban con gasolina e electricidade. Entón foi necesario poñer cables ao longo de todas as vías.

Na actualidade, os trens seguen sendo eléctricos, pero desprázanse con moita maior rapidez ca os de antes.

1 Que usaron os trens para moverse? Completa.

Os primeiros trens

Os trens na actualidade

Nome _____ Data _____

A contaminación da auga

Algúns ríos e mares están contaminados, é dicir, conteñen substancias que son moi perigosas para os animais que viven neles ou que utilizan as súas augas para beber.

Isto é debido a que as fábricas verten aos ríos produtos que os ensucian. Tamén as persoas contaminamos a auga ao tirar lixo nela.

Os seres vivos necesitamos auga limpa para vivir. Que a vida continúe no noso planeta depende de nós.

1 Que significa contaminar a auga? Escribe.

2 Explica o que ocorrería se non houbo auga na Terra.

Solucionario

Solucionario

PLAN DE MELLORA

Unidade 1

1. Rotuladores → caixa de rotuladores.
Libro de contos → librería. Libro e caderno → mochila. Xices → borrador.
2. (De esquerda a dereita e de arriba abaixo)
Rubio → Viñetas 2, 4 e 5.
Verde → Viñetas 1, 3 e 6.

Unidade 2

1. Papá – mamá. avó – avoa. Irmán – irmá.
Tía – tío.
2. Horizontal: dormitorio.
Verticais: salón, cociña e aseo.

Unidade 3

1. Rodear ferriños, gorro de Papá Noel, portal de belén, agasallos e árbore.
2. R. L. (resposta libre).

Unidade 4

1. Debuxar unha nena na beirarrúa e un automóbil na calzada.
2. No primeiro caso, semáforo de peóns en vermello e semáforo de vehículos en verde. No segundo caso, semáforo de peóns en verde e semáforo de vehículos en vermello.

Unidade 5

1. Nas aldeas hai poucos habitantes.
Teñen casas baixas e camiños.

Nas cidades hai moitos habitantes.
Teñen edificios altos e rúas largas.
Menos. Máis.

Unidade 6

1. Polo aire: helicóptero. Pola auga: barca, veleiro. Por terra: moto, camión.
2. R. M. (resposta modelo): postais, teléfono, ordenador.

Unidade 7

1. A auga e o aire son necesarios para a vida das persoas, dos animais e das plantas.
2. Xeo → iglú. Auga líquida → fonte.
Vapor → ferro de pasar.
3. O aire.

Unidade 8

1. Primavera, verán, outono, inverno.
2. Caloroso, solleiro, sol. Chuvioso, nubes, pozas.

Unidade 9

1. O sol ocúltase. → É o atardecer. O sol sae. → É o amencer.
2. Xaneiro, marzo, setembro, xuño, febreiro, decembro.

PROGRAMA DE AMPLIACIÓN

Unidade 1

1. R. M.: bocadillo, lapis e goma, caderno.
2. R. G. (resposta gráfica).

Unidade 2

1. Lucía é filla de Luís. Luís é fillo de Manuel e Adela. Manuel e Adela son o papá e a mamá de Luís e Xoana.
2. Familia esquimó → iglú.
Familia beduína → khaima.

Unidade 3

1. 24 de decembro: Noiteboa. 31 de decembro: Noitevella. 6 de xaneiro: Día de Reis.
2. Nazareno → Semana Santa.
Anxo con estrela → Nadal.
Neno con torta → Aniversario.
Pirata → Entroido.

Unidade 4

1. Marcar viñetas 2 e 4.
2. Colorear sinal de curva perigosa, sinal de límite de velocidade, sinal de prohibido aparcar, sinal de paso a nivel sen barreira e sinal de prohibido adiantar.
3. R. L.

Unidade 5

1. R. L.
2. Rodear o varredor, a muller policía, o limpador, a xardineira e o bombeiro.

Unidade 6

1. Vía férrea → tren de pasaxeiros e tren de mercadorías. Estrada → automóbil e camión.
2. R. G.: Debuxar unha bicicleta e un avión.
3. Medios sociais ou colectivos → Informan a moitas persoas. Medios individuais → Comunicánnos con outra persoa.

Unidade 7

1. De aire. De auga. O globo da viñeta 2, porque a auga pesa máis ca o aire.
2. R. M.: Pechar a billa ao lavar as mans.
Usar os transportes públicos.

Unidade 8

1. 1. Verán. 2. Primavera. 3. Inverno.
4. Outono.
2. R. L.
3. R. L.

Unidade 9

1. (De esquerda a dereita e de arriba abaixo) Vermello, azul, vermello, azul, amarelo, azul, amarelo, amarelo.
2. (De esquerda a dereita e de arriba abaixo) 4, 2, 3, 1.

Dirección de arte: Xosé Crespo González.

Proxecto gráfico: Pep Carrió.

Xefa de proxecto: Rosa Marín González.

Coordinación de ilustración: Carlos Aguilera Sevillano.

Xefe de desenvolvemento de proxecto: Javier Tejeda de la Calle.

Desenvolvemento gráfico: Raúl de Andrés González, Olga de Dios Ruiz e Julia Ortega Peralejo.

Dirección técnica: Ángel García Encinar.

Coordinación técnica: Fran Ameixeiras, Raquel Carrasco Ortiz e Jesús Muela Ramiro.

Confección e montaxe: Adela Fuentes Ponte, M.ª Teresa Bernal Carrascal e Paloma Espejo Roig.

Asesoramento lingüístico: Luz Cures Vázquez.

© 2014 by Santillana Educación, S. L. / Edicións Obradoiro, S. L.

Entrecercas, 2

15705 Santiago de Compostela

PRINTED IN SPAIN

CP: 535606

A presente obra está protexida polas leis de dereitos de autor e a súa propiedade intelectual correspóndelle a Santillana/Obradoiro. Aos lexítimos usuarios desta só lles está permitido realizar fotocopias para o seu uso como material da aula. Queda prohibida calquera utilización fóra dos usos permitidos, especialmente aquela que teña fins comerciais.